

Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu

**Współczesne dyskursy
– rodzaje, analiza i badania (cz. II)**

pod redakcją
Grzegorza Adama Ziętali

Nowy Sącz 2025

Redaktor Naukowy

dr Grzegorz Adam Ziętała

Recenzje

dr hab. Artur Czapiga, prof. UR; dr hab. Ewa Dźwierzynska, prof. UR;
dr hab. Roman Gawarkiewicz, prof. US; dr Jarosław Hetman;
dr Sławomir Kuźnicki; dr Katarzyna Papaja; dr hab. Joanna Skolik, prof. UO;
dr hab. Agnieszka Uberman, prof. UR

Redaktor Techniczny

dr Tamara Bolanowska-Bobrek

© Copyright by Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu
Nowy Sącz 2025

ISBN 978-83-67661-66-9

Wydawca

Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu
ul. Staszica 1, 33-300 Nowy Sącz
tel.: +48 18 443 45 45, e-mail: sog@ans-ns.edu.pl
www.ans-ns.edu.pl

Adres redakcji

Wydawnictwo Naukowe Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu
ul. Staszica 1, 33-300 Nowy Sącz
tel.: +48 18 443 45 45, e-mail: wn@ans-ns.edu.pl, tbolanowska@ans-ns.edu.pl
wydawnictwo.ans-ns.edu.pl

Druk

Wydawnictwo i drukarnia NOVA SANDEC s.c.
Mariusz Kałyniuk, Roman Kałyniuk
ul. Lwowska 143, 33-300 Nowy Sącz
tel.: +48 18 441 02 88, e-mail: biuro@novasandec.pl

VIII. ANTYPOLSKI DYSKURS PUBLICZNY WE WSPÓŁCZESNEJ ROSJI (NA MATERIALE WYPOWIEDZI D. MIEDWIEDIEWA)

(Grzegorz Adam Ziętała¹)

Streszczenie

W niniejszym tekście przeanalizowano wypowiedzi Dmitrija Miedwiediewa, które mają antypolski charakter. Miedwiediew w swych wypowiedziach stosuje ekspresję, wulgaryzmy, zapożyczenia obce w celu dyskredytacji Polski na arenie międzynarodowej, szerząc fałszywe informacje, grożąc Polsce. Wypowiedzi zostały przytoczone w języku rosyjskim i podano ich tłumaczenie na język polski.

Summary

In this text, Dmitry Medvedev's statements, which are anti-Polish in nature, are analyzed. Medvedev uses expression, vulgarisms, foreign borrowings in his statements in order to discredit Poland in the international arena, spreading false information, threatening Poland. The statements were quoted in Russian and translated into Polish.

Wprowadzenie

We współczesnej Rosji, zwłaszcza po inwazji na Ukrainę, nasila się antypolski dyskurs. To konsekwencja wspierania przez Polskę oraz świat Zachodu zaatakowanej Ukrainy i pomaganie jej. Rosyjscy politycy atakują polski rząd i polskich polityków, dyskredytują nasz kraj, szerzą fake newsy o pragnieniu aneksji Ukrainy przez Polskę, grożą atakiem jądrowym. Szczególne miejsce w tym dyskursie zajmuje były prezydent, były premier, a obecnie wiceszef Rady Bezpieczeństwa Rosji – Dmitrij Miedwiediew.

Celem niniejszego tekstu jest scharakteryzowanie antypolskiego dyskursu rosyjskiego polityka i wskazanie w jego wypowiedziach negatywnych emocji, sposobów wykorzystywania historii w kremlowskiej retoryce. Przyjęta dla potrzeb badania hipoteza badawcza brzmi: dyskurs D. Miedwiediewa jest pełen przekłamań, fake newsów, manipulacji historią i nienawiści wobec Polski i Polaków. Metodą badawczą jest analiza wybranych wypowiedzi rosyjskiego polityka, dostępnych w przestrzeni internetowej. Podstawowym problemem badawczym jest stan oraz jakość antypolskiej debaty we współczesnej Rosji. Badanie to pozwoliło na określenie, jakich słów, zwrotów, jakiej retoryki, sposobów manipulacji oraz fake newsów używa były prezydent Rosji, aby zdyskredytować Polskę oraz Polaków, a przy tym zjednoczyć Rosjan wokół swojej narracji. Materiał badawczy stanowi 48 wypowiedzi D. Miedwiediewa, pochodzących z 9 tekstów (*Analizowane teksty*).

¹ Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu.

I. Dyskurs antypolski w Rosji i jego historia

Kwintesencją dyskursu antypolskiego mogą być słowa Polowija, które idealnie oddają cechy tego dyskursu w samej Rosji, chociaż dotyczyły określeń Polski w Białorusi. Według niego Polska to:

„русофобское государство, которое несет угрозу для Беларуси и представляется марионеткой Запада” [rusofobistyczne państwo, które zagraża Białorusi i jest marionetką Zachodu²] (Польовий, 2024, s. 166).

S. Boridzenko przeanalizował podręczniki do nauczania historii z lat 1721-1917 i na podstawie tej analizy możemy wyróżnić kilka okresów w opisie relacji polsko-rosyjskich, a tym samym historii antypolskiego dyskursu. Według niego w wieku XVIII i aż do lat 30. XIX istniało neutralne podejście, a nawet dość pozytywne do Polski:

„поляки и Польша представлялись образцом для подражания, союзником (в конфликтах с Турцией и Швецией) и важным партнером России в ряде иных сфер” (2024, s. 11) [Polacy i Polska były wzorcem do naśladowania, sojusznikiem (w konfliktach z Turcją i Szwecją) i ważnym partnerem Rosji w wielu sferach].

Trudne kwestie wzajemnych relacji były przemilczane albo przedstawiane jako przejaw naturalnych procesów w relacjach międzynarodowych i usprawiedliwiane „dzikimi czasami”, w których liczyła się tylko siła i przemoc. W rosyjskich podręcznikach często wykorzystywano polonizmy, takie jak „шляхта” [szlachta], „ясневельможный” [jaśnie wielmożny], „посполитый” [pospolity] (Ibidem, s. 12-13). Dopiero później te leksemy zaczęły nabierać negatywnego odcienia i weszły do antypolskiego dyskursu. Każda polsko-rosyjska granica ustalana po wojnach była uważana za sprawiedliwą. Tylko przekroczenie „rdzennej” ruskiej ziemi, czyli wyprawy Polaków na wschód od Smoleńska były uważane za agresję. Polskie ziemie, które weszły w skład Imperium Rosyjskiego po rozbiorach, były dalej określane jako „польские губернии” [polskie gubernie] albo „бывшие земли Польши” [byłe ziemie Polski]. Dyskurs antypolski dotyczył okresu późnej Rzeczypospolitej i jej upadku. Prawdziwy antypolski dyskurs zaczął się od podręcznika Nikołaja Ustiałowa, wydanego w 1839 roku pt. „Начертание русской истории, для средних учебных заведений” [Zarys historii Rosji dla szkół średnich]. Wiązało się to z powstaniem 1830 roku, które spowodowało wzrost antypolskich nastrojów. Sam Aleksander I uważał się za polonofila, ale już jego brat – Mikołaj I – uważał Polaków za wrogów. Wówczas zaczął się tradycyjny podział na „swoich” i „obcych”. Ta narracja obowiązywała kolejne 100 lat w Rosji. Polacy i Polska stali się wrogami, przeszkodą na drodze rozwoju Imperium Rosyjskiego, rywalem, a państwowość polska uzyskała znaczenie synonimiczne takim słowom jak „оккупант” [okupant] i „истязатель” [oprawca]. Dla zwykłego Rosjanina włączenie Wielkiego Księstwa Litewskiego do Rzeczypospolitej Obojga Narodów to, według historyków, początek polskiej okupacji i „угнетения” [ucisku] przez Polaków ziem Rusi Litewskiej. Włączenie części Polski

² tłumaczenia z języka rosyjskiego własne – GAZ i zostały podane w nawiasach kwadratowych, a tekst oryginalny ujęty w cudzysłów.

do Imperium po rozbiorach było usprawiedliwiane. W podręcznikach z 2 poł. XIX oraz początku XX wieku całe rozdziały poświęcano Rzeczypospolitej, a autorzy mieli za zadanie wywołać gniew w stosunku do „подлых ляхов” [podłych Lachów].

Najbardziej antypolski dyskurs w podręcznikach z czasów Imperium to 2 poł. XIX wieku. Polak stał się „плохим” [złym], „антирусским” [antyruuskim] i „руссофобом” [russofobem], co można zauważyć w serii podręczników, np. D. Howajskiego, np. „Краткие очерки русской истории. Приспособленные к курсу средних учебных заведений” [Krótki zarys historii Rosji. Dostosowany do programu szkół średnich] z 1860 roku czy „Краткие очерки русской истории. Курс старшего возраста” [Krótki zarys historii Rosji. Podręcznik dla starszych uczniów] z 1912 roku. Ówczesny dyskurs przedstawia negatywne cechy Polaków, bazuje na niesprawiedliwości Polaków wobec Rosjan i neguje pokojowe współistnienie dwóch narodów i państw. Takie słowa jak „пан” [pan], „поляк” [Polak] i „шляхтич” [szlachcic] nabrały wyłącznie negatywnego znaczenia. Zaczął pojawiać się absurdalny dyskurs „обратной колонизации” [odwrotnej kolonizacji], zgodnie z którym to Rosjanie byli narodem uciskanym i kolonizowanym przez „злых” Polaków. Na początku XX wieku, na skutek publikacji podręcznika S. Płatonowa pt. „Учебник русской истории для средней школы: курс систематический в двух частях: с приложением пяти карт” [Podręcznik historii Rosji dla szkół średnich: kurs systematyzujący wiedzę w dwóch częściach: z załącznikiem w postaci pięciu map] z 1911 roku Polacy zostali nazwani „непокорными детьми” [niepokornymi dziećmi], co prawda utalentowanymi i nawet przewyższającymi Rosjan, jednak w dłuższej perspektywie niezdolnymi do istnienia poza granicami Imperium Rosyjskiego (Ibidem, s. 26).

II. Antypolski dyskurs D. Miedwiediewa

Antypolski dyskurs można szczególnie prześledzić na materiale wystąpień D. Miedwiediewa. W jego dyskursie możemy wyróżnić takie elementy, jak: negatywne określenia Polski, Polaków, polskich polityków, polskiej polityki, manipulowanie faktami historycznymi i dostosowywanie historii pod własne potrzeby, a nawet jawne zagrożenie Polsce.

II.1. Negatywne określenia Polski

Często w dyskursie Miedwiediewa pojawiają się obce słowa, zapożyczenia, jak „лузер” [luzer/looser], pochodzące od ang. ‘looser’, ‘loser’ – ‘przegrany’, ‘frajer’ czy „лимитроф” [limitrof/limitrophus], pochodzące do łac. ‘limitrophus’ – ‘przygraniczny’³, których celem jest poniżanie Polski:

³ *limitrophus* to termin geopolityczny pierwotnie oznaczający przygraniczne rejony Imperium Rzymskiego. W XX wieku oznaczał państwa, które powstały po rozpadzie Imperium Rosyjskiego oraz Związku Radzieckiego jak Finlandia, Estonia, Litwa, Łotwa, Polska i Rumunia. Na początku XXI wieku znaczenie tego terminu poszerzyło się i oznacza nie tylko państwa przygraniczne, ale również państwa, które są kontrolowane przez potężniejsze od nich kraje, tzw. tutorów, jak Kuba dla Związku Radzieckiego (źródło: <http://diplomaticdictionary.com/dictionary/лимитроф-от-лат-limitrophus-пограничный-граничащий-с-чем-либо/>, dostęp: 19.06.2025).

[1] „Польша по-прежнему остается таким «историческим лузером». Государством «на заднем дворе», которое в своем развитии серьезно отстает от ведущих западноевропейских стран. Ему не удастся выйти из матрицы «вечно догоняющего развития», избавиться от унижительных черт, присущих государствам-лимитрофам» [Polska nadal jest takim „historycznym luzerem”. Państwem „na tylnym siedzeniu”, które w swoim rozwoju poważnie pozostaje w tyle za głównymi państwami zachodnioeuropejskimi. Nie udaje mu się wyjść z szablonu „wiecznie doganiającego w rozwoju”, pozbyć się poniżających go cech państw-limitrofów].

Miedwiediew uzasadnia swój negatywny stosunek do Polski, celowo dobierając słowa polskiego historyka Stanisława Mackiewicza⁴:

[2] „Со времен Собеского Польша не одержала ни одной военной победы” [Od czasów Sobieskiego Polska nie odniosła ani jednego zwycięstwa wojkowego].

Poniża Polskę, używając słów „Польша – не ровня России” [Polska nie dorównuje Rosji], uzasadniając to wolą boską – „Так уж Господь управил” [tak już Pan Bóg postanowił] i nazywa Polskę „образованием” [tworem]:

[3] „Польша – не ровня России и никогда ей не будет. Так уж Господь управил. Нужно понимать одно. Польша – с кусками Украины или без нее – это и так бесконечно враждебное для нас образование” [Polska nie dorównuje Rosji i nigdy nie dorówna. Tak już Pan Bóg postanowił. Trzeba pamiętać o jednym. Polska – z kawałkami Ukrainy czy bez nich – to i tak bezgranicznie wrogi dla nas twór].

II.2. Podkreślanie polskiej „rusofobii” i „judofobii”⁵

Polaków, według Miedwiediewa, cechuje „оголтелая”⁶ польская русофобия” [oszałała polska rusofobia], „заскорузлая”⁷ русофобия” [skostniała rusofobia], „смесь из местечкового национализма и непримиримой русофобии” [mieszanka miasteczkowego nacjonalizmu i nieprzejednanej rusofobii], „звериная польская юдофобия” [zwierzęca polska judofobia] i „зоологическая русофобия” [zoologiczna rusofobia]. Polacy to rusofobi i antysemita jednocześnie:

⁴ Stanisław Mackiewicz, ps. Cat (1896-1966) – polski prawnik, pisarz, premier rządu RP na uchodźstwie (1954-1955), potem zwierzbowany przez bezpiekę, wrócił na stałe do PRL w 1956 roku. Był zwolennikiem powołania monarchii w Polsce i koronacji Piłsudskiego, inspirował się nazistowskimi, rasistowskimi teoriami na temat Żydów (https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanisław_Mackiewicz, dostęp: 19.06.2025).

⁵ judofobia, judeofobia, żydofofia – niechęć do wszystkiego, co żydowskie, używane zamiennie z „antysemityzmem”, to wroga postawa wobec Żydów.

⁶ ‘оголтелый’ – ‘dziki’, ‘opętany’, ‘oszałały’.

⁷ ‘заскорузлый’ – to ‘szorstki’, ‘skostniały’, ‘chropawy’, ‘twardy’, ‘zgrubiały’.

[4] „Хотя поляки делают все, чтобы их причастность к «окончательному решению еврейского вопроса», включая активное участие в погромах и солидарность с гитлеровцами, исчезла из внешнего общественного дискурса, антисемитизм сохранился в качестве их глубинного национального идентификатора. Как и русофобия, он в известном смысле действительно проникает в души поляков с молоком матери. Правда, сейчас в Польше русофобом быть куда практичнее: можно получить гораздо больше политических и имущественных дивидендов. Однако факт остается фактом – звериная польская юдофобия и зоологическая русофобия – явления одного порядка и должны быть осуждены мировым сообществом на всех уровнях [Chociaż Polacy robią wszystko, aby ich udział w „ostatecznym rozwiązaniu kwestii żydowskiej”⁸, w tym aktywne uczestnictwo w pogromach i solidarność z hitlerowcami, wykreślono z dyskursu społecznego za granicą, antysemityzm zachował się jako głęboki czynnik narodowy. Tak jak rusofobia, on rzeczywiście wnika w dusze Polaków wraz z mlekiem matki. Co prawda, obecnie w Polsce bycie rusofobem jest praktyczniejsze: można dostać więcej korzyści politycznych i majątkowych. Pozostaje jeden fakt – zwierzęca polska judofobia i zoologiczna rusofobia – to przejawy tego samego i powinny zostać osądzone przez społeczeństwa światowe pod każdym względem].

Nie dość, że Polacy są rusofobami, to „принимали активное участие в погромах и солидарность с гитлеровцами” [brali udział w pogromach Żydów wraz z hitlerowcami], a „rusоfobia проникает в души поляков с молоком матери” [rusofobia jest wyssana przez Polaków z mlekiem matki].

II.3. Negatywne określenia polskiej polityki

Opisując polską politykę, Miedwiediew określa ją jako „агрессивную геополитическую стратегию” [agresywną strategię geopolityczną], „с курсом на территориальный реваншизм” [ukierunkowaną na rewanżyzm⁹ terytorialny]. Podkreśla polskie wsparcie dla Ukrainy i rzekome cele tej pomocy:

[5] „Поддерживая Украину в ее конфликте с Россией, Польша с помощью «зонтика» НАТО и ЕС стремится лишь к одному – обеспечить свое тотальное господство в регионе, установив контроль над государствами, которые расположены между Варшавой и Москвой. Эта страна полна решимости вернуть свои территории [Wspierając Ukrainę w jej konflikcie z Rosją, Polska przy pomocy „parasola” NATO i UE dąży tylko do jednego

⁸ „ostatecznie rozwiązanie kwestii żydowskiej” to eufemistyczny termin używany przez nazistowskie władze Niemiec do określania planu eksterminacji europejskich Żydów. Najważniejszym użyciem tego terminu jest memorandum Hermanna Göringa do Reinharda Heydricha, datowane na 31 lipca 1941 roku, w którym znalazła się prośba do Heydricha o przeprowadzenie „wszystkie przygotowania niezbędne do organizacji, przeprowadzenia i sfinansowania ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej” (<https://aboutholocaust.org/pl/facts/czym-bylo-ostateczne-rozwiazanie>, dostęp: 19.06.2025).

⁹ rewanżyzm – dążenie do odwetu, zwłaszcza w polityce (<https://sjp.pwn.pl/sjp/;2574178.html>, dostęp: 19.06.2025).

celu – zapewnienia sobie pełnego panowania w regionie, ustanowienia kontroli nad państwami, które leżą między Warszawą a Moskwą. Ten kraj jest w pełni zdecydowany, aby przywrócić swoje tereny] (źródło 1).

Nawiązuje również do religii oraz historii, określając, że „Польша проводила агрессивную завоевательную политику, основанную на католическом прозелитизме” [Polska prowadziła agresywną politykę podbojów, opartą na nawracaniu na katolicyzm]:

[6] „Польша стремилась проводить агрессивную завоевательную политику, основанную на католическом прозелитизме. Она позиционировала себя как форпост всей западной цивилизации на востоке, которому постоянно угрожает опасность” [Polska dążyła do prowadzenia agresywnej polityki podbojów, bazującej na katolickim prozelityzmie¹⁰. Uważała się za forpocztę całej cywilizacji zachodniej na wschodzie, której ciągle grozi niebezpieczeństwo].

Twierdzi, że już w XVI wieku Polacy zaczęli straszyć świat „мифологитей о «дикой» и «агрессивной» России” [mitami o „dzikiej” oraz „agresywnej” Rosji]:

[7] „Еще в XVI веке во времена Ивана Грозного поляки начали пугать Западную Европу пропагандистскими листками на латыни с хорошо известной и сегодня мифологией о «дикой» и «агрессивной» России” [Jeszcze w XVI wieku w czasach Iwana Groźnego Polacy zaczęli straszyć Zachodnią Europę ulotkami propagandowymi w języku łacińskim z dobrze znaną i dziś mitologią o „dzikiej” i „agresywnej” Rosji].

Przytacza słowa A. Sołżenicyna¹¹ o Polakach, którzy „представлялись сами себе избранным божьим народом” [uważają się za naród wybrany przez Boga]:

[8] „поляки представлялись сами себе избранным божьим народом, бастионом христианства, с задачей распространить подлинное христианство на «полуязычников» – православных, на дикую Московию [Polacy uważali się za naród wybrany przez Boga, bastion chrześcijaństwa, którego zadaniem jest rozpowszechnianie prawdziwego chrześcijaństwa na „na wpół pogańskich” prawosławnych, na dziką Moskwę].

¹⁰ prozelityzm – nawracanie, dążenie do pozyskania nowych wyznawców (<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/3962984>, dostęp: 19.06.2025).

¹¹ Aleksander Sołżenicyn (1918-2008) – rosyjski pisarz, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za rok 1970, autor utworów o gehennie życia w łagrach (m.in. „Archipelag GUŁag”, pozbawiony obywatelstwa radzieckiego, wywieziony do Frankfurtu nad Menem, skąd potem udał się do USA. Powrócił do Rosji dopiero w 1994 roku) (https://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksandr_Sołżenicyn, dostęp: 19.06.2025).

Negatywnie ocenia „варварское поведение поляков” [barbarzyńskie zachowanie Polaków] podczas Smuty¹²:

[9] „варварское поведение поляков в Москве и Кремле в Смутное время в начале XVII века” [barbarzyńskie zachowanie Polaków w Moskwie i na Kremlu podczas Smuty na początku XVII wieku].

Miedwiediew krytykuje polską politykę za ciągle prowadzenie wojen:

[10] „С 960 по 1795 гг. поляки приняли участие примерно в 247 международных конфликтах, то есть воевать им приходилось приблизительно раз в три года” [Od 960 do 1795 r. Polacy wzięli udział w około 247 konfliktach międzynarodowych, czyli walczyli prawie raz na trzy lata]; „в межвоенный период 1918-1939 гг., оказавшись вовлеченной в как минимум семь вооруженных противостояний на своих границах” [w okresie międzywojennym 1918-1939 [Polska] była zaangażowana w minimum siedem konfliktów zbrojnych przy swych granicach].

Były prezydent podkreśla wrogą polską politykę wobec prawosławnych:

[11] „В системе «обоих народов» не нашлось места сохранившим верность православию восточным славянам. Они оказались „пятым колесом” в „телеге” Речи Посполитой, что вскоре привело к конфликту, а в XVII веке – к потрясшему фундамент существования Речи Посполитой восстанию Богдана Хмельницкого и отделению Киева и других земель,

¹² Wielka Smuta to okres chaosu politycznego, który ogarnął Moskwę na początku XVII stulecia. Zygmunt III Waza zdołał przekonać polsko-litewskie elity do pomysłu wyprawy na państwo moskiewskie, najpierw dokonując oblężenia Smoleńska. Odmienne koncepcje reprezentował hetman koronny Stanisław Żółkiewski, który chciał ruszyć prosto na Moskwę, by osadzić na tronie Zygmunta III lub jego syna Władysława. Koronację któregoś z Wazów od 1607 roku nieoficjalnie proponowali Polakom moskiewscy bojarzy niezadowoleni z rządów Szujskiego. Ostatecznie całość sił z królem na czele przez niemal 2 lata oblegała Smoleńsk, ale jednocześnie w polsko-litewskim obozie prowadzone były negocjacje z bojarami w sprawie wprowadzenia Wazy na tron. Żółkiewski, choć nie posiadał królewskich pełnomocnictw, 27 sierpnia zawarł z Rosjanami układ, na mocy którego Władysław Waza miał zostać carem, ale rezygnowano z regencji Zygmunta III. Warunkiem sine qua non było przejście królewicza na prawosławie. Strona polska miała też odstąpić od oblężenia Smoleńska i oddać Moskwie wszystkie zdobycze terytorialne. Po zawarciu układu Rosjanie złożyli przysięgę na wierność carowi Władysławowi. Zygmunt III nie chciał oddawać swojego 15-letniego pierworodnego syna na tron w niespokojnej Moskwie i nie patrzył przychylnie na jego konwersję. Pod koniec września Rosjanie wydali Polakom zdetronizowanego Wasylą Szujskiego, a polscy żołnierze wkroczyli do Moskwy. Około 3-tysięczny garnizon miał pilnować porządku w mieście do czasu przybycia Władysława. Na barkach zmęczonych wojną Moskwian spoczywał obowiązek utrzymywania polskiego garnizonu, a rychłe przybycie Władysława stawało się mało realne. Niezadowolenie w mieście potęgowały swawolne poczynania Polaków i Litwinów, którzy pod nieobecność hetmana dopuszczali się gwałtów i grabieży. W marcu 1611 roku w Moskwie wybuchło antypolskie powstanie. Walki powstańców pod wodzą kniazia Dymitra Pożarskiego i Kuźmy Minina trwały ponad 1,5 roku. Garnizon i moskiewskich zwolenników cara Władysława ze zmiennym szczęściem wspierał z zewnątrz hetman litewski Jan Karol Chodkiewicz. W pierwszych dniach września 1612 roku Chodkiewicz poniósł bolesną porażkę pod murami Moskwy i nie zdołał dostarczyć garnizonowi nowych sił i zapasów żywności. Widok odjeżdżającego hetmana jeszcze bardziej obniżył morale załogi, a brak pożywienia budził w ludziach najgorsze instynkty. Dochodziło nawet do sytuacji, w której dowódca oddziału musiał rozsądzać, kto ma większe prawo zjeść zmarłego kompana. Powszechna stała się dezercja. W tej sytuacji pod koniec października 1612 roku Mikołaj Struś rozpoczął rozmowy kapitulacyjne. Kreml opuściła polska załoga i oddała się w ręce Rosjan. Najbardziej krewcy powstańcy nie dotrzymali warunków umowy i zamordowali część polskich żołnierzy. Najcenniejsi jeńcy, w tym Mikołaj Struś, przebywali w niewoli do końca wojny w 1619 roku. W marcu 1613 roku na nowego cara wybrano nastoletniego Michała Romanowa. Dało to początek dynastii, która rządziła Rosją przez 3 stulecia. Wielka Smuta dobiegała końca (<https://polski.eradio24.pl/artukul/3443971,polacy-na-kremlu-czas-ktory-zostawil-w-rosyjskiej-pamieci-gleboki-slad>, dostęp: 19.06.2025).

которые в XX столетии составили основу территории советской Украины” [W systemie [Rzeczypospolitej] „obojsza narodów” nie znalazło się miejsca dla Słowian Wschodnich, zachowującym wierność prawosławiu. Stali się oni „piątym kołem” u „wozu”, którym była Rzeczpospolita, co wkrótce doprowadziło do konfliktu, a w XVII wieku – do powstania Bogdana Chmielnickiego¹³, które wstrząsnęło fundamentami Rzeczypospolitej i doprowadziło do oderwania się Kijowa i innych ziem, które w XX wieku stały się bazą terenów radzieckiej Ukrainy].

Zwraca uwagę na cierpienia Ukraińców pod polskimi rządami – „жители украинских земель устали от постоянных издевательств польских магнатов и шляхты, которые топили в крови любые попытки сопротивляться гонениям на православную веру” [magnaci i szlachta znęcali się nad Ukraińcami, topili we krwi każdą próbę sprzeciwu przeciwko prześladowaniom za wyznawanie wiary prawosławnej]:

[12] „Жители украинских земель устали от постоянных издевательств польских магнатов и шляхты, которые топили в крови любые попытки сопротивляться гонениям на православную веру и экономической экспансии” [Mieszkańcy ziem ukraińskich byli zmęczeni ciągłym znęcaniem się przez polskich magnatów i szlachtę, którzy topili we krwi każdą próbę sprzeciwu przeciwko prześladowaniom za wyznawanie wiary prawosławnej i ekspansję ekonomiczną].

¹³ Powstanie Kozaków Zaporoskich i chłopstwa ruskiego pod przywództwem hetmana kozackiego Bohdana Chmielnickiego przeciwko magnaterii i szlachcie polskiej. Chmielnicki był przedstawicielem wyższej warstwy kozackiego społeczeństwa, szlachcicem, dysponował majątkiem ziemskim. Podstarości Czapliński dokonał zajazdu i zagrabił majątek Chmielnickiego nadany Chmielnickiemu przez hetmana Koniecpolskiego. Czapliński uwiódł także żonę Chmielnickiego i próbował zabić syna, a na jego samego zorganizował zamach. Chmielnicki próbował szukać sprawiedliwości w polskich sądach, a nawet u króla, kiedy to nie poskutkowało, postanowił wykorzystać niepokoje na Ukrainie i samemu wymierzyć sprawiedliwość. We wrześniu 1647 roku zawiązał sprzysiężenie starszyny kozackiej niezadowolonej z sytuacji na Ukrainie. Spisek wykryto w wyniku donosu. Chmielnicki został aresztowany i osadzony w więzieniu w Kryłowie. Donosy nie wystarczyły jednak na uzyskanie wyroku skazującego i zwolniono go za poręczeniem. Gdy odzyskał wolność, rozpoczął przygotowania do ucieczki na Sicz. Dopiero 4 lutego 1648 roku udało mu się ostatecznie nakłonić Kozaków zaporoskich do wzięcia udziału w spisku. Do 9 lutego toczyły się jedynie drobne starcia. Chmielnicki rozesłał po całej Ukrainie szpiegów, którzy mieli agitować wśród miejscowej ludności za powstaniem. W połowie marca, w Bakczysaraju, zawarł przymierze z Tatarami, których stronnictwo ze stojącym na czele Tuhaj-bejem było nastawione antypolsko. W pierwszych bitwach – nad Żółtymi Wodami, pod Korsuniem i Piławcami – wojska polskie zaskoczone liczebnością wojsk pod wodzą Chmielnickiego zostały rozbite. Buntownicy przeszli do oblężenia Lwowa, od którego odstąpiono w listopadzie 1648 roku, przyjmując okup. Na przełomie października i listopada kozacka armia podeszła pod Zamość. Chmielnicki podjął próbę zdobycia tego miasta-twierdzy, po 17 dniach oblężenia zawarto korzystny dla obu stron układ o wypłaceniu przez zamościan okupu. Chmielnicki postanowił wycofać się do Kijowa, a czas zimy wykorzystać na pertraktacje pokojowe. W 1649 roku nowo wybrany król Jan Kazimierz zawarł z Kozakami ugodę w Zborowie. W lutym 1651 roku znów rozpoczęły się działania wojenne na Ukrainie od uderzenia wojsk wojewody kijowskiego S. Czarnieckiego na niesforne oddziały kozackie. Pod koniec czerwca rozegrała się wielka bitwa pod Beresteczkiem, w której Tatarzy i Kozacy ponieśli klęskę. W Białej Cerkwii zawarto porozumienie niekorzystne dla Chmielnickiego. Jako ostateczną datę zakończenia powstania Chmielnickiego przyjmuje się styczeń 1654 roku, gdy zawarł on w Perejasławiu unię o włączeniu lewobrzeżnej Ukrainy do Rosji i oddanie się Rady Kozackiej w opiekę carowi Rosji. Wypełniając jej postanowienia, Rosja uderzyła na Rzeczpospolitą, rozpoczynając wojnę polsko-rosyjską, która trwała aż do 1667 roku. W listopadzie 1655 roku wojska polskie i Tatarzy pobili Kozaków w bitwie pod Jezierną, zmuszając Chmielnickiego do uznania formalnej zwierzchności Rzeczypospolitej nad Ukrainą. Jak wykazała przyszłość, było to kolejne wymuszone ustępstwo taktyczne Chmielnickiego, który nie zrezygnował z dążenia do pełnej niezależności Hetmanatu i prowadził aż do śmierci w 1657 roku samodzielną politykę zagraniczną (<https://bliskopolski.pl/historia-polski/1648-1657-powstanie-chmielnickiego/>, dostęp: 02.07.2025).

Przyczynami upadku Rzeczypospolitej są jej „фантомные боли о былом величии и несостоявшейся империи” [bóle fantomowe na temat byłej wielkości i niepowstałego imperium]:

[13] „Фантомные боли о былом величии и несостоявшейся империи спровоцировали безуспешные восстания поляков в 1830-1831 гг. и 1863-1864 гг.” [Bóle fantomowe na temat byłej wielkości i niepowstałego imperium spowodowały wybuchy nieudanych powstań polskich w latach 1830-1831 i 1863-1864].

Przyczyniła się do tego „мегаломания Польши и навязчивый комплекс неудачника” [megalomania Polski i natrętny kompleks nieudacznika]. Szczególnie krytykuje lata 20. XX wieku, gdy panował „оголтелый польский шовинизм” [opętany polski szowinizm], „антисоветская истерия” [antysowiecka histeria], „бряцание оружием” [pobrzękiwanie bronią]. Rządy Piłsudskiego nazywa „режимом санации” [reżimem sanacji], który „представлял собой крайне правую авторитарную диктатуру с сильным налетом ксенофобии и подавлением любого инакомыслия” [był skrajnie prawą dyktaturą autorytarną z silnym odcieniem, ksenofobii i tłumieniem wszelkiej odmienności poglądów]. Polską politykę okresu międzywojennego określa „чванливой и опрометчивой” [butną i nierozważną], a polska państwowość mogła odrodzić się po wojnie tylko dzięki ZSRR:

[14] „именно благодаря воле Советского Союза компенсацию за Западную Украину, Западную Белоруссию и Вильно Польша получила за счет побежденной Германии. Под контроль варшавских властей перешли исторически населенные поляками земли Восточной Пруссии вплоть до рек Одер и Нейсе. Однако благодарности за такие решения нам ждать не следует” [To dzięki woli Związku Radzieckiego Polska uzyskała rekompensacje za Zachodnią Ukrainę, Zachodnią Białoruś i Wilno dzięki pokonaniu Niemiec. Pod kontrolę władz warszawskich przeszły historycznie zasiedlone przez Polaków ziemie Prus Wschodnich aż do rzek Odra i Nysa Łużycka. Jednak wdzięczności za takie decyzje nie doczekamy się].

Krytykuje brak wdzięczności Polski, która „получила компенсацию за Западную Украину, Западную Белоруссию и Вильно” [spolszczona wersja, a nie rosyjska Вильнюс – GAZ] [uzyskała rekompensacje za Zachodnią Ukrainę, Zachodnią Białoruś i Wilno]. Polaków cechuje „историческая амнезия” [amnezja historyczna]. Są oni „врагом истеричным, грубым, чванливым и амбициозным. Врагом, больным бредом величия и комплексом неполноценности” [wrogiem histerycznym, grubiańskim, butnym i pełnym ambicji, chorym na manię wielkości i kompleks niedowartościowania]:

[15] „Освобождавший Польшу советский солдат давно и цинично объявлен в Варшаве «оккупантом». Память о 600 тысячах погибших на польской земле красноармейцев грубо и незаконно, вопреки подписанным соглашениям попирается сносом десятков установленных им памятников. Такая историческая амнезия поляков в конечном счете привела к тому,

что у России в XXI веке снова возродился опасный враг в Восточной Европе. Враг истеричный, грубый, чванливый и амбициозный. Враг, больной бредом величия и комплексом неполноценности. И относиться мы будем к нему именно как к историческому врагу, полагая, что он в принципе неисправим. А коль нет надежды на примирение с врагом, у России должна быть лишь одна и очень жесткая установка в отношении его судьбы” [Żołnierz radziecki, który wyzwolił Polskę już dawno został cynicznie nazwany w Warszawie „okupantem”. Pamięć o 600 tysiącach żołnierzy Armii Czerwonej, którzy zginęli na polskiej ziemi jest grubiańska i niezgodna z prawem, wbrew podpisanym umowom i podparta burzeniem kilkudziesięciu pomników wzniesionych na ich cześć. Taka amnezja historyczna Polaków w końcu doprowadziła do tego, że dla Rosji w XXI wieku odrodził się niebezpieczny wróg w Europie Wschodniej. Wróg historyczny, grubiański, butny i pełen ambicji. Wróg chory na manię wielkości i kompleks niedowartościowania. I będziemy traktować go właśnie jako wroga historycznego sądząc, że jest nie do naprawienia. A jeśli nie ma nadziei na pojednanie z wrogiem, to Rosja może mieć tylko jeden pomysł i to bardzo ostry co do jej losu].

„Варшава нашла себе новую опору в лице США и НАТО” [Polsce pomagają Stany Zjednoczone i NATO], które stały się jej podporą:

[16] „После того как Варшава нашла себе новую опору в лице США и НАТО, она реанимировала вдрызг провалившуюся при Пилсудском концепцию Междуморья и все активнее предлагает странам-соседям присмотреться к таким региональным геополитическим объединениям, как «Инициатива трех морей»” [Po tym, jak Warszawa znalazła sobie nową podporę w postaci USA i NATO, reanimowała nieudaną za czasów Piłsudskiego koncepcję Międzymorza i coraz aktywniej proponuje państwom sąsiednim przyjrzenie się takim regionalnym inicjatywom geopolitycznym jak „Inicjatywa Trójmorza”].

Медведиев odrzuca „тождественность коммунизма и нацизма” [utożsamianie komunizmu z nazizmem] przez Polskę:

[17] „На берегах Вислы в ранг официальной идеологии возведены ложные тезисы о полной тождественности коммунизма и нацизма, равной ответственности «двух тоталитарных режимов» за преступления по отношению к польскому народу. Говорится даже о «проигрыше» Польши во Второй мировой войне в силу ее сорокалетнего пребывания в социалистическом блоке” [Nad brzegami Wisły oficjalną ideologią stały się kłamliwe tezy o pełnym utożsamieniu komunizmu i nazizmu, jednakowej odpowiedzialności „dwóch systemów totalitarnych” za zbrodnie wobec narodu polskiego. Mówi się nawet o „przegranej” Polski w II wojnie światowej z powodu jej czterdziestoletniego okresu bycia w bloku socjalistycznym].

Domaganie się przez Polskę reparacji od Rosji to „историческая польская паранойа” [polska paranoja historyczna]:

[18] „Квинтэссенцией исторической польской паранойи стала идея ее руководства о компенсации со стороны России за некие «угнетения». Самый активный ее проводник, некий замминистра иностранных дел Мулярчик, мечтает о том, что после получения желанных Варшавой репараций с Германии размером чуть ли не в триллион евро можно будет запросить аналогичную, а то и большую сумму с Москвы” [Kwintesencją polskiej historycznej paranoi stał się pomysł jej władz domagania się rekompensaty ze strony Rosji za pewne „ciężenie”. Najbardziej aktywny jej szerzyciel, niejaki wiceminister spraw zagranicznych Mularczyk marzy o tym, że po otrzymaniu upragnionych przez Warszawę reparacji od Niemiec na sumę prawie biliona euro można będzie domagać się takiej samej, albo i większej sumy od Moskwy].

Miedwiediew uważa, „список исторических счетов, за которые поляки должны заплатить, достаточно обширен” [lista rachunków historycznych, za które powinni zapłacić Polacy, jest dość długa]:

[19] „Список исторических счетов, за которые поляки должны заплатить, достаточно обширен. Можно вспомнить и о сотнях миллиардов долларов, направленных на масштабное послевоенное восстановление польского народного хозяйства, безвозмездных кредитах на создание целых отраслей экономики” [Lista rachunków historycznych, za które powinni zapłacić Polacy, jest dość długa. Można wspomnieć i o setkach miliardów dolarów, które były wydane na wielką powojenną odbudowę polskiej gospodarki, bezzwrotnych kredytach na budowę wielu gałęzi gospodarki].

Według niego są dwa warianty takiej zapłaty – „подготовить им счет за все, что СССР передал Польше в период социализма” [wystawić rachunek Polsce za całe dobro, które Polska otrzymała w czasach socjalizmu]:

[20] „Либо подготовить им счет за все, что СССР передал Польше в период социализма. А это сотни миллиардов долларов. Либо сказать, чтобы они подтерлись своим поганым расчетом” [Albo przygotować im rachunek za wszystko, co ZSRR przekazał Polsce w okresie socjalizmu. A to setki miliardów dolarów. Albo powiedzieć, żeby podtarli się tym swoim ohydny¹⁴ wyliczeniem]

dodając sarkastycznie, że przez sankcje Zachodu wobec Rosji papier toaletowy w Unii bardzo zdrożał.

¹⁴ ‘поганый’ to ‘ohydny’, ‘marny’, ‘lichy’.

Miedwiediew ostro osądza niszczenie rosyjskich zabytków przez polskie władze, nazywając to „отвратительной польской русофобией” [wstrętną polską rusofobią], a także „актом государственного мародерства” [aktem maruderstwa państwowego]:

[21] „Мы никогда не забудем о варварском уничтожении крупнейшего православного храма в межвоенной Польше в 1924-1926 гг. – Александро-Невского собора. Грубое попрание христианских ценностей, разрушение освященного только в 1912 г. замечательного памятника архитектуры, творения зодчего Леонтия Бенуа с фресками Виктора Васнецова, стало неизбежным следствием отвратительной польской русофобии. Иначе как актом государственного мародерства это назвать нельзя. Во имя ненависти к России поляки сровняли с землей и многие другие православные храмы на территории всей страны. Даже фашистские захватчики не вели себя так одиозно с храмовыми постройками в СССР” [Nigdy nie zapomnimy zniszczenia największej świątyni prawosławnej w międzywojennej Polsce w latach 1924-1926 – Katedry Aleksandra Newskiego¹⁵. Ordynarne zdeptanie dóbr chrześcijańskich, zniszczenie dopiero co poświęconego w 1912 r. wspaniałego zabytku, dzieła architekta Leontija Benoisa¹⁶ z freskami Wiktora Wasniecowa¹⁷, stało się nieuniknionym skutkiem wstrętnej polskiej rusofobii. Inaczej tego nie da się określić jak akt maruderstwa państwowego. W imię nienawiści do Rosji Polacy zrównali z ziemią wiele innych cerkwi w całym kraju. Nawet nazistowscy najeźdźcy nie zachowywali się tak odrażająco wobec obiektów sakralnych w ZSRR].

Były prezydent ma wiele pretensji do polskich władz za „бесчеловечное обращение с тысячами пленных красноармейцев” [nieludzkie traktowanie żołnierzy radzieckich wziętych do niewoli] po wojnie polsko-bolszewickiej, nazywając to wręcz „беспощадным физическим истреблением” [bezwzględną fizyczną eksterminacją]:

[22] „В том, что касается исторической справедливости, Варшава не понесла никакой ответственности за бесчеловечное обращение с тысячами пленных красноармейцев польско-советской войны, а также за их беспощадное физическое истребление. Россия же, напомним, еще в 1990-х гг. признала ответственность властей за гибель польских

¹⁵ Sobór św. Aleksandra Newskiego – prawosławna katedra, zlokalizowana na placu Saskim, miała stanowić symbol rosyjskiego panowania na ziemiach polskich. Rozebrany po 15 latach istnienia w związku z nastrojami antyrosyjskimi i antyprawosławnymi w II Rzeczypospolitej. Marmur z rozebranego soboru użyto do budowy kilku pomników, np. cokołu pomnika Syreny czy kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła w warszawskich Pyrach, 6 jaspisowych kolumn wykorzystano do budowy baldachimu nad wyjściem z krypt królewskich na Wawelu. Fragment mozaiki przekazano w 1985 roku parafii prawosławnej i umieszczono w soborze Św. Marii Magdaleny na warszawskiej Pradze (https://pl.wikipedia.org/wiki/Sobór_św._Aleksandra_Newskiego_w_Warszawie, dostęp: 20.06.2025).

¹⁶ Leontij Benoiss (1856-1928) – rosyjski architekt, tworzący w stylu eklektycznym, wykorzystując w cerkwiach styl rosyjskiego odrodzenia narodowego, a w budynkach komercyjnych rosyjską wersję Art. Nouveau, rektor Cesarskiej Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu (https://pl.wikipedia.org/wiki/Leontij_Benois, dostęp: 20.06.2025).

¹⁷ Wiktor Wasniecowa (1848-1926) – malarz rosyjski, twórca obrazów o tematyce mitologicznej i historycznej.

офицеров в Катыни. Кстати, с учетом омерзительного поведения польской элиты и польских властей стоит подумать над тем, чтобы никогда не допускать их представителей к этому печальному месту. Они того не достойны” [Co się tyczy sprawiedliwości historycznej, to Warszawa nigdy nie poniosła odpowiedzialności za nieludzkie traktowanie tysięcy żołnierzy Armii Czerwonej wziętych do niewoli po wojnie polsko-radzieckiej, a także za ich bezwzględną fizyczną eksterminację¹⁸. Rosja zaś, przypomnijmy, jeszcze w latach 90. uznała odpowiedzialność władz za śmierć polskich oficerów w Katyniu. Przy okazji, biorąc pod uwagę ohydne zachowanie polskich elit i polskich władz warto pomyśleć o tym, żeby nigdy nie wpuszczać ich przedstawicieli do tego smutnego miejsca. Nie są tego godni].

Chce osądzać polskie władze, które mają „избирательную историческую память” [wybiórczą pamięć historyczną] i domaga się „осуждения их злодеяний” [osądzenia Polski] i „выплаты компенсации родственникам жертв” [rekompensaty dla krewnych ofiar]:

[23] „Нынешняя Польша без зазрения совести пользуется принципами избирательной исторической памяти. А значит, у нашей страны есть полноценная юридическая возможность обратиться в международные инстанции для проведения расследования в отношении польского государства. И даже созвать трибунал ad hoc, который установил бы состав преступлений, совершенных прежними польскими режимами,

¹⁸ Jeńcy rosyjscy i sowieccy, którzy trafili do polskiej niewoli wskutek wojny polsko-bolszewickiej, nie byli mordowani, zgodnie z wydany przez władzę rozkazem, tak jak to stało się z polskimi oficerami w Katyniu. Strona rosyjska, a wcześniej sowiecka, już wiele razy powracała do twierdzeń zestawiających zbrodnię kатыńską z losom bolszewickich jeńców w Polsce, posuwając się nawet do sugestii, że Stalin, wydając rozkaz zabicia polskich jeńców w 1940 roku, pomścił śmierć sowieckich jeńców „zabitych” w Polsce 20 lat wcześniej. W pierwszej fazie wojny polsko-bolszewickiej (1919), gdy walki nie były jeszcze intensywne, w Polsce przebywało, według wielu dobrze zweryfikowanych źródeł, ok. 7 tys. rosyjskich jeńców wojennych, żołnierzy Armii Czerwonej. Byli oni przetrzymywani w obozach w Strzałkowie, Dąbiu, Pikulicach i Wadowicach, przejętych po zaborcach, którzy zbudowali je w trakcie I wojny światowej. Do tych obozów trafiali również uchodźcy z Rosji, poddawani kwarantannie sanitarno-medycznej. Po Bitwie Warszawskiej w 1920 roku do niewoli polskiej dostała się znacznie liczniejsza grupa 60 tys. jeńców rosyjskich. Trwające nadal walki na wschodzie przyczyniły się do dalszego wzrostu liczby jeńców. Szacuje się, że na jesieni 1920 roku w Polsce przebywało 80-85 tys. rosyjskich jeńców, rozmieszczonych w wyżej wymienionych miejscach oraz w obozie w Tucholi. Większość wziętych do niewoli żołnierzy armii bolszewickiej powróciła do Rosji na jesieni 1921 roku, w ramach wymiany jeńców – ponad 65 tys. jeńców wyjechało do Rosji, a ponad 26 tys. polskich jeńców powróciło do Polski. Z powodu przeludnienia obozów i trudnej sytuacji Polski w tamtym okresie, śmiertelność wśród jeńców w polskich obozach wynosiła 17-20%. Podstawową przyczyną były regularnie wybuchające epidemie chorób zakaźnych, takich jak tyfus, czerwotka, cholera czy grypa – trwała wówczas epidemia tzw. hiszpanki, na którą na całym świecie zmarły miliony ludzi. Pierwsze ogniska chorób pojawiły się w obozach wraz z pierwszymi żołnierzami Armii Czerwonej w 1919 roku. Według szacunków polskiej strony, w okresie 3 lat pobytu w polskiej niewoli zmarło ok. 16-18 tys. jeńców rosyjskich. Spośród nich, 8 tys. zmarło w obozie w Strzałkowie, 2 tys. w Tucholi, a 6-8 tys. w innych miejscach internowania. Zachowane dokumenty i świadectwa nie potwierdzają stawianej przez część Rosjan, za nimi często przez rosyjską propagandę, tezy, że jeńcy byli celowo eksterminowani przez polskie władze obozowe, np. poprzez masowe rozstrzelania. Główną przyczyną śmierci jeńców były epidemie chorób zakaźnych, które wybuchły w obozach z powodu złych warunków sanitarnych, wynikających z przeludnienia. W Polsce w tamtym czasie, kraju zniszczonym wojnami, choroby zbierały obfite żniwo nie tylko w obozach jenieckich, lecz także wśród walczących polskich żołnierzy i ludności cywilnej (<https://fakehunter.pap.pl/raport/0e6c8db8-53f7-4104-92a7-fe272eb2306c>, dostęp: 20.06.2025).

и в который можно представить доказательственную базу. Результатом его работы могло бы стать осуждение их злодеяний и выплата компенсации родственникам жертв” [Obecna Polska bez wyrzutów sumienia posługuje się wybiórczą pamięcią historyczną. A co za tym idzie, nasz kraj ma pełną możliwość prawną zwrócenia się do międzynarodowych instancji w celu przeprowadzenia śledztwa wobec państwa polskiego. A nawet powołania trybunału ad hoc, który sporządziłby listę przestępstw, które popełniły poprzednie polskie reżimy, i przed którym można złożyć dowody. Wynikiem jego pracy byłoby osądzenie ich zbrodni i wypłata rekompensat krewnym ofiar].

Miedwiediew wręcz uważa, że działania współczesnych polskich władz „напоминают стратегию Третьего рейха” [przypominają strategię Trzeciej Rzeszy] w przededniu II wojny światowej:

[24] „внешнеполитическая проекция действий современной Польши очень напоминает стратегию Третьего рейха накануне Второй мировой войны. Исторические параллели напрашиваются сами собой. Например, территориальные претензии к соседям: Германия заявляла об особом праве на «братскую Австрию, присоединив ее в результате аншлюса в 1938 г. Польша бредит ресентиментом XVII века, намереваясь при удобном случае прибрать к рукам земли Западной Украины. Эти планы польские власти уже не слишком-то и скрывают на официальном уровне” [wymiar działań w polityce zagranicznej współczesnej Polski bardzo przypomina strategię Trzeciej Rzeszy w przededniu II wojny światowej. Aż prosi się o historyczne paralele. Na przykład, roszczenia terytorialne wobec sąsiadów: Niemcy zgłosiły szczególne prawa do „bratniej” Austrii i przyłączyły ją po anszlusie [aneksji] w 1938 r. Polska bredzi resentymentami z XVII wieku, mając zamiar w dogodnym momencie dobrać się do ziem Zachodniej Ukrainy. Tych planów władze polskie wcale nie ukrywają na oficjalnym poziomie].

Polska polityka jest „русофобская и ревизионистская” [rusofobistyczna i rewizjonistyczna], a nasz kraj rzekomo chce „залить кровью Восточную Европу” [zalać krwią Europę Wschodnią]:

[25] „нынешняя русофобская ревизионистская политика Польши не дает повода для оптимизма. Эта страна все еще ждет удобного момента, чтобы снова залить кровью Восточную Европу ради достижения собственных целей” [obecna rusofobistyczna rewizjonistyczna polityka Polski nie daje powodów do optymizmu. Ten kraj nadal czeka na dogodny moment, aby znów zalać krwią Europę Wschodnią w imię osiągnięcia własnych celów].

II.4. Określenia polskich partii i polityków

Spośród polskich partii Miedwiediew zwrócił uwagę na „Prawo i Sprawiedliwość” nazywając ją „русофобской партией” [rusofobiczną partią].

Spośród polityków krytykuje prezydenta Dudę, premiera Morawieckiego, wicepremiera Kaczyńskiego. Według niego prezydent Duda „потерял человеческий облик” [stracił ludzkie oblicze] i nazywa go „манкуртом” [mankurtem¹⁹]:

[26] „нынешний польский президент, фамилия которого не стоит упоминания потерял человеческий облик” [obecny polski prezydent, nazwiska którego nie warto przytaczać, stracił ludzkie oblicze]; „помешанный на идеях возрождения польской империи, этот манкурт” [ma bzika na punkcie odrodzenia polskiego imperium ten mankurt].

Wyjazd pociągiem Morawieckiego i Kaczyńskiego do Kijowa, wraz z premierami Czech i Słowenii, porównuje do słynnej podróży Lenina, podkreślając kłamstwa polityków wobec Kijowa (врали, конечно):

[27] „Почти как Ильич в бронированном вагоне на германские денежки. Пообщались с Зеленским, сулили дружбу и помощь. Врали, конечно” [Prawie jak Iljicz [Lenin] w opancerzonym pociągu za niemieckie pieniądze²⁰. Porozmawiali z Zeleńskim, obiecali przyjaźń i pomoc. Oczywiście, kłamali].

¹⁹ mankurt w mitologii kirgiskiej to człowiek bezwolny i otepiały, pozbawiony „duszy”, zmuszony do całkowitej uległości, który zatracił pamięć i własną przeszłość. Jest niewolnikiem idealnym – nie zadaje pytań, nie buntuje się i wypełnia każdy, nawet najbardziej okrutny i absurdalny rozkaz (<https://esensja.pl/film/recenzje/tekst,32640.html>, dostęp: 20.06.2025). Według podań mankurtem stawał się człowiek poddany „mankurtyzacji”. Tortura ta polegała miała na założeniu na dokładnie ogoloną głowę ściśle przylegającego czepek wykonanego z wilgotnej (świeżej) wielbłądziej skóry. Niewolnik zakuwany był w dyby, tak by nie mógł zdjąć czepka nie tylko rękami, ale też np. by nie mógł ocierać się nim o ziemię, a następnie wypędzany był na wiele dni na pustynię. W upalnym słońcu wielbłądzia skóra kurcząc się miała uciskać mózg, powodując jego głębokie i często nieodwracalne uszkodzenia. Człowiek, który przeżył ten zabieg, stawał się mankurtem. Mankurt zapominał kim jest, skąd pochodzi, jak się nazywa. Był zupełnie bezwolny i ślepo wykonywał polecenia swojego pana. Postać mankurta spopularyzowana została przez powieść Czingiza Ajtmatowa pt. „Dzień dłuższy niż stulecie” (И дольше века длится день), gdzie orbitujące Ziemię satelity mają chronić ludzkość przed rzekomo wrogią (w rzeczywistości pokojowo nastawioną) obcą cywilizacją niczym czepek mankurta, oraz przez film w reżyserii Kodzakuli Narlijewa pt. „Mankurt” (Манкурт) (<https://pl.wikipedia.org/wiki/Mankurt>, dostęp: 20.06.2025).

²⁰ 3 kwietnia 1917 roku na Dworcu Fińskim w Piotrogradzie, stolicy byłego Imperium Rosyjskiego, które kilka miesięcy wcześniej ogłoszono republiką, zebrał się wielki tłum. Wszyscy oczekiwali na pociąg z Helsinek, którym przyjechać miał przywódca Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji, Władimir Iljicz Uljanow, znany większości zebranych pod pseudonimem Lenin. Kiedy pociąg wtoczył się na stację, przyszedł wódz rewolucji nie zawiódł. Od razu wskoczył na wieżę podstawionego przez żołnierzy samochodu opancerzonego i wygłosił płomienne przemówienie. Prawie nikt z zebranych w ten wiosenny dzień na placu przed Dworcem Fińskim i entuzjastycznie witających swego idola nie wiedział, że przyjazd Lenina do Rosji (po prawie 20-letniej emigracji) zorganizował niemiecki sztab generalny. Była to jedna z najbardziej błyskotliwych i udanych operacji niemieckiego wywiadu, która doprowadziła do wyeliminowania Rosji z koalicji antyniemieckiej i podpisania pokoju separatystycznego. Lenin wrócił do Rosji w otoczeniu swych najbliższych towarzyszy. Był przy tym hojnie zaopatrzony przez II Rzeszę w środki finansowe (ok. 3 mln marek) na przeprowadzenie kolejnej rewolucji i wyprowadzenie kraju z wojny. Fakty te są znane od dawna. Po porażce Niemiec w wielkiej wojnie dokumenty dotyczące operacji przerzucenia Lenina do Rosji trafiły do zachodnich sojuszników i zostały upublicznione. W Związku Sowieckim te informacje określano jednak jako perfidne kłamstwo. Dopiero po rozpadzie ZSRS prawda o kulisach przybycia Lenina do Piotrogradu zaczęła przebijać się do społecznej świadomości. Na ten temat powstawać zaczęły prace naukowe i publicystyczne (<https://historia.dorzeczy.pl/pierwsza-wojna-swiatowa/526653/iwanow-niemiecki-pociag-lenina.html>, dostęp: 20.06.2025).

Pomysł uczestnictwa Polski w programie NATO Nuclear Sharing²¹ stał się impulsem do kolejnego określenia polskich władz jako „патентованных дегенератов” [patentowych degeneratów] i nawet grozi – „оружие будет применено” [użyjemy broni]:

[28] „С учетом того, что в польском руководстве сегодня собраны только патентованные дегенераты, просьба о размещении в Польше ядерного оружия грозит только одним. Такое оружие будет применено” [Biorąc pod uwagę to, że we władzach Polski są sami patentowani degeneraci, prośba rozmieszczenia w Polsce broni jądrowej grozi tylko jednym. Taka broń będzie użyta].

Grożąc użyciem broni przez Rosję dodaje, że

[29] „исчезнут все дуды, моравецкие, качиньские и прочая нечисть²². Ну и другие исчезнут, увы” [znikną wszelkie dudy, morawieccy, kaczyńscy [w oryginale mała litera – GAZ] i pozostałe diabelstwo].

Wywiad prezydenta Dudy dla mediów ukraińskich, w których porównał Rosję do „dzikiego zwierza, które pożre człowieka, a jak pożre, to trzeba je po prostu upolować i zastrzelić, bo przyzwyczajają się do jedzenia ludzkiego mięsa. Tak samo jest z Rosją. Jeśli pożre Ukrainę, choćby częściowo, to rzuci się na pozostałą część Ukrainy, gdy tylko odzyska siły, a potem rzuci się na inne państwa: na Polskę, państwa bałtyckie, kraje dawnej strefy wpływów Związku Radzieckiego („*Szumowina*”..., 2023) wywołał wściekłość Miedwediewa. Określa on prezydenta Dudę „польской мразью” [polską szumowiną], a takie osoby kiedyś można było „четвертовать на Красной площади” [poćwiartować na Placu Czerwonym]:

[30] „Польская мразь²³ по имени «Дуда» предложила пристрелить Россию, как бешеного зверя. И кто-то еще надеется на переговоры с такими ублюдками²⁴? Нет смысла. И патрона на такое жалко. В XVIII веке просто привезли бы эту тварь²⁵ на Красную площадь и люто казнили четвертованием. Но мы гуманисты. Отомстим по-другому” [Polska szumowina o nazwisku „Duda” zaproponowała zastrzelić Rosję, jak wściekłego zwierza. Ktoś jeszcze ma nadzieję na rokowania z takimi wyrodkami? Nie ma sensu. Szkoda naboju. W XVIII w. taką kreaturę przywieźliby na Plac Czerwony i surowo stracili przez poćwiartowanie. Ale my jesteśmy humanitarni. Zemścimy się inaczej].

²¹ Nuclear Sharing to program NATO, będący elementem polityki Sojuszu w zakresie odstraszania jądrowego. Umożliwia on udostępnienie głowic jądrowych państwom członkowskim nieposiadającym własnej broni jądrowej. Od listopada 2009 r. w ramach Nuclear Sharing amerykańska broń jądrowa znajduje się na terenie Belgii, Niemiec, Włoch, Holandii i Turcji. Odstraszanie nuklearne, w tym także samoloty zdolne przenosić broń jądrową, to kluczowa zdolność NATO (<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/9858,Szef-BBN-o-programie-Nuclear-Sharing.html>, dostęp: 06.07.2025).

²² ‘нечисть’ oznacza ‘diabelstwo’ lub ‘plugastwo’.

²³ ‘мразь’ to ‘szumowina’, ‘bydlak’, ‘kanalia’.

²⁴ ‘ублюдок’ to ‘wyrodek’, ‘sku**wiel’, ‘sku**wysyn’.

²⁵ ‘тварь’ to ‘kreatura’, ‘bestia’, ‘drań’, ‘bydlę’.

II.5. Manipulowanie faktami historycznymi, tworzenie fake newsów

W swoim dyskursie Miedwiediew emocjonalnie manipuluje historią, tworzy fake newsy, jak wspomniane wcześniej wypowiedzi o mordowaniu przez Polaków jeńców po wojnie polsko-bolszewickiej, pragnienie przyłączenia Ukrainy do Polski czy wychwała „максимум возможной автономии” [wyjątkową autonomię Polski] pod zaborami rosyjskimi, określając czasy zaborów jako „период благополучия и быстрого развития” [okres dobrobytu i szybkiego rozwoju]:

[31] „российские правительства Екатерины II, Павла I и Александра I не подвергали преследованию язык и религию, не стремились менять этнический состав населения. За всей польской шляхтой были сохранены дворянские привилегии” [rosyjski rząd za Katarzyny II, Pawła I i Aleksandra I nie prześladował języka i religii, nie dążył do zmiany składu etnicznego ludności. Cała polska szlachta zachowała swoje przywileje]; „Царство Польское, получившее максимум возможной автономии в составе империи Романовых, переживало в 1815-1830 гг. период благополучия и быстрого развития” [Królestwo Polskie, które otrzymało maksymalną autonomię w imperium Romanowów, przeżyło w latach 1815-1830 okres dobrobytu i szybkiego rozwoju]; „Власти в Санкт-Петербурге благосклонно относились к развитию образования на польском языке” [władze w Sankt Petersburgu życzliwie odnosiły się do rozwoju edukacji w języku polskim]; „Царство Польское переименовали в Привислинский край, в экономическом отношении польские земли Российской империи продолжали успешно развиваться” [Królestwo Polskie, przemianowane w Kraj Nadwiślański, w sensie ekonomicznym ziemie polskie Imperium Rosyjskiego, rozwijały się pomyślnie].

W swej wypowiedzi tworzy fake newsy jakoby Polacy „устроивали погромы, расправы, массовые убийства, создавали концлагеря” [urządzali pogromy, rozprawy, masowe morderstwa, tworzyli obozy koncentracyjne] po wojnie polsko-bolszewickiej:

[32] „поляки во время польско-советской войны устраивали погромы, расправы, массовые убийства, создавали концлагеря” [Polacy w czasie wojny polsko-bolszewickiej urządzali pogromy, rozprawy, masowe morderstwa, tworzyli obozy koncentracyjne].

Jedyny prawdziwy układ to „советско-польский договор о ненападении” [pakt o nieagresji między Polską a ZSRR] z 1932 roku, a przecież pamiętamy, że jego rezultatem był 17 września 1939 roku:

[33] „В июле 1932 г. был подписан советско-польский договор о ненападении, и это соглашение, в отличие от польско-германской декларации, было полноценным” [W lipcu 1932 r. podpisano radziecko-polski pakt o nieagresji, i umowa ta, w odróżnieniu od polsko-niemieckiej, była wartościowa].

Często podkreśla zasługi Związku Radzieckiego w odbudowie Polski:

[34] „Став составной частью содружества социалистических государств, Польша получила стремительное восстановление страны, поставки товаров, сырья и быструю индустриализацию” [Jako część obozu państw socjalistycznych Polska mogła szybko odbudować się, otrzymała dostawy towarów, surowców i nastąpiło szybkie uprzemysłowienie].

Negatywnie ocenia III Rzeczpospolitą jako Polskę nacjonalistów (Польша националистов):

[35] „Третья Речь Посполитая, о которой было объявлено в 1990 г., открыто объявила себя продолжателем традиций „исторической Польши”, Польши националистов – Юзефа Пилсудского и полковника Бека” [Trzecia Rzeczpospolita, którą ogłoszono w 1990 r., otwarcie ogłosiła się kontynuatorką tradycji „historycznej Polski”, Polski nacjonalistów – Józefa Piłsudskiego i pułkownika Becka]²⁶.

Rosja „искала пути к примирению” [chciała pojednania]:

[36] „наша страна неоднократно искала пути к примирению с этой страной. Пыталась превратить ее в союзника против общих врагов” [nasz kraj wielokrotnie szukał sposobów pojednania się z tym państwem. Próbował przekształcić je w sojusznika przeciwko wspólnym wrogom].

Ciągle odwołuje się do korzystnej dla Polski zmian granic po wojnie, a Polska nie jest zadowolona przez swój „комплекс национальной ущербности” [kompleks uszczerbku narodowego]:

[37] „Бывшие немецкие территории и сегодня остаются наиболее процветающими частями польского государства. Однако этот фактический подарок СССР полякам так и не помог им преодолеть комплекс

²⁶ Józef Beck (1894-1944) – polski dyplomata, bliski współpracownik Piłsudskiego, pułkownik WP, minister spraw zagranicznych Polski (1932-1939). Poczynania Józefa Becka, który przez długie lata praktycznie samodzielnie decydował o linii polskiej polityki zagranicznej, były krytykowane zarówno przez historiografię PRL, jak i antysanacyjnych polityków związanych z rządem londyńskim. Często winiono go za doprowadzenie do *kłęski wrześniowej* – głosy takie pojawiały się np. w otoczeniu gen. Władysława Sikorskiego. Krytykowano również stosunek Becka do Czechosłowacji, a także zarzucano mu nastawienie proniemieckie. Prowadząc polską politykę zagraniczną, dążył do zachowywania równych odległości wobec potężnych sąsiadów II Rzeczypospolitej. Jednak po podpisaniu w 1934 roku polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy Polska uchodziła za państwo posiadające bliższe relacje z Niemcami niż z ZSRR mimo posiadania od 1932 roku podobnej umowy także ze wschodnim sąsiadem. Z tego powodu w okresie PRL polski minister był skrajnie niepopularny. Beck pragnął jednak dobrych stosunków z Rzeszą jedynie w celu wzmocnienia bezpieczeństwa Polski, jak również prowadzenia swoistej dyplomatycznej gry, dzięki której chciał wygrywać jednych europejskich graczy kosztem innych. Spore kontrowersje wzbudzała i wzbudza nadal polityka Józefa Becka wobec Czechosłowacji, a zwłaszcza decyzja o zajęciu Zaolzia. Bazował on w tej kwestii na poglądach Piłsudskiego, który twierdził, że południowy sąsiad Polski jest tworem nietrwałym, skazanym na rozpad ze względu na sporą liczbę mniejszości narodowych, jak również agresywne plany krajów ościennych. W sierpniu 2009 roku na stronie internetowej Służby Wywiadu Zagranicznego Rosji (SWR) znalazła się informacja, że Józef Beck był agentem niemieckiego wywiadu. Becka nazywali „płatnym agentem niemieckim” również polscy prominentni politycy dwudziestolecia międzywojennego: Władysław Sikorski, Józef Haller, Stanisław Kot, Maciej Rataj i Ignacy Paderewski (https://pl.wikipedia.org/wiki/Józef_Beck, dostęp: 06.07.2025).

национальной ущербности. Они по сей день воспринимают потери восточных земель как чудовищную несправедливость и нарушение исторической целостности своей страны” [Byłe niemieckie tereny i obecnie są najbardziej prosperującymi częściami państwa polskiego. Jednak ten faktyczny prezent ZSRR nie pomógł Polakom wyzbycia się kompleksu uszczerbku narodowego. Do dziś traktują utratę ziem wschodnich jako potworną niesprawiedliwość i naruszenie jedności historycznej swojego kraju].

Często rozpowszechnia fake news o „присоединение западноукраинских земель к Польше” [aneksji ziem zachodnioukraińskich przez Polskę]:

[38] „введение польских военных на Украину для отторжения, вполне возможно, кровавого, западноукраинских земель и их присоединения к Польше” [wprowadzenie polskich wojsk do Ukrainy w celu oderwania, w sposób prawdopodobnie krwawy, ziem zachodnioukraińskich i ich przyłączenia do Polski].

„Польша представляет прямую угрозу для украинской государственности” [Polska jest zagrożeniem dla państwowości ukraińskiej]:

[39] „Польша представляет прямую угрозу для украинской государственности, как бы мы к ней сами в России ни относились. По сути, для нее это означало бы окончательный конец мечты об украинской независимости. И это понимает даже профашистский киевский режим” [Polska stanowi bezpośrednie zagrożenie dla państwowości ukraińskiej, jakkolwiek w Rosji nie odnosimy się do niej. W zasadzie, to by oznaczało ostateczny koniec marzeń o ukraińskiej niezależności. Rozumie to nawet profaszystkowski reżim kijowski].

Kolejny fake news – „поляки вновь грезят идеей возрождения межгосударственной унии с Украиной и восстановления недоделанной империи «от моря до моря»” [Polacy znów mającą o odrodzeniu unii z Ukrainą i odtworzeniu niedokończonego imperium „od morza do morza”, ale „не имеют интеллектуальных сил” [nie mają sił intelektualnych] do tego:

[40] „Поляки вновь грезят идеей возрождения межгосударственной унии с Украиной и восстановления недоделанной империи – Речи Посполитой «от моря до моря». Не имея интеллектуальных сил для создания жизнеспособного образа будущего, Польша, подтверждая репутацию «страны, опрокинутой в прошлое», черпает вдохновение из карт 400-летней давности, когда части нынешней Украины были в ее составе” [Polacy znów mającą o idei odrodzenia unii międzypaństwowej z Ukrainą i odtworzenia niedokończonego imperium – Rzeczypospolitej „od morza do morza”. Nie mając sił intelektualnych do stworzenia wizji przyszłości, Polska potwierdza opinię „kraju patrzącego w przeszłość”, czerpie natchnienie z kart sprzed 400 lat, kiedy części obecnej Ukrainy były w jej składzie].

Według niego „ляхи swoim тщеславиєм и високомериєм дали тогда идеологическое топливо для появления национализма и бандеровщины” [Lachy swoją pychą i arogancją dolali paliwa do odrodzenia się nacjonalizmu i banderyzmu], a Galicja i Wołyń stały się „рассадником кровавого сатанизма” [ogniskiem krwawego satanizmu]:

[41] „поляки подзабыли, каково жить в полиэтничном государстве: опыт их совместного с украинцами бытования в межвоенной Польше с 1920 по 1939 год очень сложный. Именно ляхи своим тщеславиєм²⁷ и високомериєм²⁸ дали тогда идеологическое топливо для появления национализма и бандеровщины, для превращения Галиции и Волыни в рассадник кровавого сатанизма” [Polacy zapomnieli, jak to jest żyć w wieloetnicznym państwie: ich doświadczenie w życiu wspólnie z Ukraińcami w Polsce międzywojennej między 1920 a 1939 r. jest bardzo złożone. Właśnie Lachy swoją pychą i arogancją dolali wówczas paliwa do pojawienia się nacjonalizmu i banderyzmu²⁹, do przekształcenia Galicji i Wołynia w ognisko krwawego satanizmu].

Uważa, że Polska jako „гиена Европы” [hiena Europy], może „развязать третью мировую войну” [rozpętać III wojnę światową]:

[42] „Наращивание военного потенциала самой Польши и польского военного присутствия на Украине может спровоцировать прямое столкновение Варшавы с Белоруссией и Россией. В этом случае союзная группировка даст адекватный ответ для предотвращения угроз, которые исходят из дурных амбиций польского истеблишмента. Более того, авантюрные действия Польши, если их необдуманно поддержат ее союзники по НАТО, могут привести к гораздо более опасным последствиям для всего мира. И тогда Польша выполнит роль «гиены Европы», развязавшей третью мировую войну” [Wzmocnienie potencjału wojskowego samej Polski i polskiej obecności militarnej na Ukrainie może spowodować bezpośrednie starcie Warszawy z Białorusią i Rosją. W takiej sytuacji sojusznicy mogą adekwatnie odpowiedzieć, aby zapobiec zagrożeniu, które wynika z głupich ambicji polskiego establishmentu. Co więcej, awanturnicze działania Polski, jeśli je nierozsądnie poprą sojusznicy z NATO, mogą doprowadzić do bardziej niebezpiecznych konsekwencji dla całego świata. Wówczas Polska stanie się „hieną Europy”, która rozpęta trzecią wojnę światową].

²⁷ ‘тщеславие’ to ‘pycha’, ‘chępliwość’, ‘zrozumiałość’, ‘próżność.

²⁸ ‘высокомерие’ to ‘arogancja’, ‘pycha’, ‘wyniosłość’.

²⁹ banderyzm, jako ideologia wywodząca się z działalności Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA), budzi poważne kontrowersje ze względu na jego historyczne konotacje oraz zbrodnie popełnione na ludności cywilnej. Wśród nich można wymienić Rzeź Wołyńską, podczas której wymordowano dziesiątki tysięcy Polaków czy antysemicką kolaborację z niemieckimi nazistami odpowiedzialnymi za śmierć Żydów podczas Holokaustu. W ostatnich latach zauważalny jest wzrost popularności symboliki i retoryki nawiązującej do tego nurtu, także wśród obywateli Ukrainy przebywających na terenie Unii Europejskiej (https://www.europa.eu/arl.europa.eu/doceo/document/E-10-2025-000972_PL.html, dostęp: 21.06.2025).

Polska „способствует дестабилизации самой структуры ЕС” [doprowadzi do destabilizacji UE] i będzie miał miejsce „распад Евросоюза по вине Польши” [rozpad Unii z winy Polski]:

[43] „Можно предположить, что в конечном счете это будет способствовать дестабилизации самой структуры ЕС, вплоть до полноценных разборок внутри «дружной» европейской семьи и даже распада Евросоюза по вине Польши” [Można przypuszczać, że w końcu doprowadzi do destabilizacji samej Unii Europejskiej, do prawdziwych utarczek w „przyjacielskiej” rodzinie europejskiej i nawet do rozpadu Unii z winy Polski].

II.6. Groźenie Polsce

Часто грози Polsce zniszczeniem – „страна обязательно исчезнет” [Polska obowiązkowo zniknie]:

[44] „Я не знаю, кто выиграет или проиграет в такой войне (в случае прямого противостояния России и НАТО), но, учитывая роль Польши как форпоста НАТО в Европе, эта страна обязательно исчезнет вместе со своим глупым премьер-министром” [Nie wiem kto wygra, a kto przegra w takiej wojnie (w przypadku bezpośredniego konfliktu NATO-Rosja), ale, biorąc pod uwagę rolę Polski jako forpocztę NATO w Europie, ten kraj obowiązkowo zniknie wraz ze swoim głupim premierem].

Po wypowiedzi ministra Radosława Sikorskiego o tym, że USA mogą zaatakować rosyjskie pozycje na Ukrainie zagroził użyciem broni jądrowej – „Варшава наверняка получит свою долю радиоактивного пепла” [Warszawa dostanie swoją część radioaktywnego popiołu]:

[45] „Во-первых, янки до сих пор не говорили ничего подобного, потому что они более осторожны, чем поляки. Во-вторых, удар американцев по нашим целям означает начало мировой войны и любой министр иностранных дел даже такой страны, как Польша, должен это понимать. А в-третьих, учитывая, что ещё один поляк, Дуда, недавно объявил о желании разместить тактическое ядерное оружие в Польше, Варшава не останется в стороне и наверняка получит свою долю радиоактивного пепла” [Po pierwsze, jankesi nic takiego dotychczas nie mówili, bo są bardziej ostrożni niż Polacy. Po drugie, atak Amerykanów na nasze cele oznacza początek wojny światowej i każdy minister spraw zagranicznych, nawet takiego kraju jak Polska, powinien to rozumieć. A po trzecie, biorąc pod uwagę to, że kolejny Polak, Duda, niedawno ogłosił, że Polska chce rozmieścić na swoim terytorium taktyczną broń jądrową, Warszawa nie będzie z boku i na pewno dostanie swoją część radioaktywnego popiołu].

Po spotkaniu liderów Polski, Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec w Kijowie w 2025 roku Miedwiediew zwrócił się wulgarnie do liderów Zachodu: „Засуньте эти мирные планы в свои пангендерные задницы” [wsadźcie sobie te plany pokojowe w pangenderowe t*łki]:

[46] „Макрон, Мерц, Стармер и Туск должны были обсудить мир в Киеве. Вместо этого они извергают угрозы в адрес россии [w oryginale mała litera – GAZ]. Или перемирие... или новые санкции. Думаете, это разумно, а? Засуньте эти мирные планы в свои пангендерные задницы!” [Macron, Merz, Starmer i Tusk mieli zamiar omówić pokój w Kijowie. Zamiast tego rzucają groźby pod adresem Rosji. Albo rozejm... albo nowe sankcje. Myślicie, że to rozsądne, co? A wepchnijcie sobie te plany pokojowe do swoich pangenderowych³⁰ tyłków!].

Po ogłoszeniu polskiego MSZ o zamknięciu konsulatu Rosji w Poznaniu Miedwiediew napisał, że „Polacks are cruisin’ for bruisin’³¹” [Polaczki proszą się o guza]:

[47] „Эти поляки гонятся за неприятностями. Они закрывают наше консульство и рассматривают возможность высылки нашего посла. В 1920-е годы правосудие над посланниками вражеских стран свершилось быстро. Примерами могут служить Андреев, Блюмкин и бедный немецкий посол фон Мирбах. Bobr kurwa!” [Polaczki³² sami proszą się o guza. Zamykają nasz konsulat i rozważają wydalenie naszego ambasadora. W latach 20. sprawiedliwość była szybka dla wysłanników z wrogich krajów. Andreyev, Blyumkin i biedny niemiecki ambasador von Mirbach³³, są tego przykładami. Bóbr k***a³⁴] (*Komiczny wpis...*, 2024).

Po nierozsądnej wypowiedzi byłego szefa Sztabu Generalnego WP gen. Rajmunda Andrzejczaka: „Jeśli zaatakują choćby centymetr litewskiego terytorium, odpowiedź nadejdzie natychmiast. Nie pierwszego dnia, ale w pierwszej minucie. Uderzymy we wszystkie strategiczne cele w promieniu 300 km. Zaatakujemy bezpośrednio Petersburg” (*Atak na Petersburg?*, 2024) nazwał generała „отставным дураком” [durniem w stanie spoczynku] i stwierdził:

[48] „Он бы, отставной дурак, вспомнил про многочисленные разделы Польши и не будил зверя. А то ведь Варшава была частью Российской империи. Соскучился?” [On, dureń w stanie spoczynku, niech przypomni sobie o kilku rozbiorach Polski i niech nie budzi zwierza. Przecież Warszawa była częścią Imperium Rosyjskiego. Stęskniłeś się?].

³⁰ panpłciowość (pangender) – tożsamość płciowa, która oznacza doświadczanie wszystkich płci (z gr. pan – wszystkie). Osoby odczuwają wszystkie płcie dotychczasowo zdefiniowane, a także te, które są odczuwane wyłącznie przez daną osobę. Osoba panpłciowa może odczuwać wszystkie płcie jednocześnie i czuć, że posiada tożsamość płciową, która integruje wszystkie odczuwane płcie, bądź też odczuwać je naprzemiennie (<https://niebinarnosc.pl/panpłciowosc/>, dostęp: 22.06.2025).

³¹ ‘Cruisin’ for a bruisin’ to idiom oznaczający ‘szukający guza’, ‘szukający kłopotów’.

³² w oryginale angielskim użyte ‘Polacs’, czyli ‘Polaczki’. W Wersji rosyjskiej forma neutralna ‘поляки’.

³³ Wilhelm Graf von Mirbach-Harff (1871-1918) – niemiecki dyplomata, ambasador Niemiec w Rosji sowieckiej w 1918 roku. Brał udział w negocjacjach niemiecko-sowieckich w Brześciu od grudnia 1917 do marca 1918 roku. Zginął w zamachu przeprowadzonym przez lewicowego eserowca, Jakowa Blumkina. Śmierć ambasadora miała być powodem do zerwania przez Niemcy pokoju brzeskiego. Po zamachu Włodzimierz Lenin podjął decyzję o aresztowaniu komitetu centralnego partii lewicowych eserowców, wezwano go także natychmiast do ambasady niemieckiej, by przeprosił za zamach (https://pl.wikipedia.org/wiki/Wilhelm_von_Mirbach-Harff, dostęp: 20.06.2025).

³⁴ mem cieszący się popularnością – młody polski chłopak zauważył w mieście bobra i krzyczał „bóbr ku*wa! ja pie*dole”.

Podsumowanie

Wypowiedzi Miedwiediewa to specyficzny dyskurs, w którym dominują „ekspresywne, potoczne, a nawet wulgarne wyrażenia. Wykorzystując slang, zwiększa emocjonalność wypowiedzi w celu wywarcia silniejszego wpływu na słuchaczy” (Смирнова, 2011, s. 66). Smirnowa i Kowalewska uważają, że to celowe, aby dotrzeć do jak najszerszych warstw społeczeństwa. Co ciekawe, tekst tego artykułu został wycofany, zapewne ze względu na negatywne opinie autorek o wystąpieniach byłego prezydenta.

Wielu interesowało się, co może być impulsem do tak ostrych, a czasami wulgarnych postów Miedwiediewa w mediach społecznościowych, zwłaszcza w Telegram i X. Dziennikarze „The Insider” porównali daty postów i daty dostaw wina dla Miedwiediewa z Włoch. O tej zbieżności wspominał już wcześniej A. Nawalny. Odkryto minimum pięć zbieżności dat dostaw wina i postów. Wino dostarczane jest przez pośredników, którzy mają firmy zarejestrowane na Cyprze i Łotwie, a także dzięki rosyjskiemu biznesmenowi Ilji Jelisiejewowi – przyjacielowi i koledze ze studiów, który posiada winnice w Toskanii. Ponadto Miedwiediew ma winiarnię w kraju krasnodarskim w Rosji (*Возможная причина...*, 2024). Z tej analizy wynika, że zazwyczaj wulgarne teksty pojawiają się ok. 2 dni po dotarciu wina do Miedwiediewa.

Jak twierdzi były deputowany Dumy Ilja Ponomariow, Miedwiediew zaczął ostro pić po odejściu z funkcji prezydenta w 2012 roku. Podobno Putin zdymisjonował go z funkcji premiera właśnie za pijaństwo, gdyż bywało tak, że nie pojawiał się na posiedzeniu rządu i był systematycznie pijany, a sam Putin nie pije alkoholu i podobno nie cierpi osób, które piją. Wspomina się również o próbie samobójczej, którą udaremnił ochroniarz, a Miedwiediew chciał się zastrzelić, będąc kompletnie pijanym (*«Он постоянно...»*, 2022).

Rosyjski socjolog Igor Ejdman stwierdził, że „Miedwiediew to bardzo nieszczęśliwy człowiek. Nie mam zamiaru żalić się nad nim, raczej wywołuje u mnie obrzydzenie” (Воронин, 2025). Twierdzi też, że Putin specjalnie pozwala mu na tak ostre i wulgarne wypowiedzi, by na jego tle wydawać się lepszą osobą, umiarkowaną, prawie jak „anioł pokoju” (używa słowa ‘миротворец’, które oznacza również ‘przywracający zgodę’, ‘godzący zwaśnionych’).

Bibliografia

- Atak na Petersburg? Zychowicz: *Potem wołanie NATO, by ratowało to, co z Polski zostanie?* (2024). Pobrane z: <https://dorzeczy.pl/opinie/643777/andrzejczak-o-ataku-polski-na-petersburg-zychowicz-ostrzega.html>.
- Boridzenko, S. (2024). Просто сосед, паразит или враг-антагонист? Трансформация образа польско-российских отношений в школьных учебниках Российской империи (1721-1917). *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej. Artykuły Naukowe*, LIX(1). Warszawa: Wydawnictwo PAN.
- Komiczny wpis Miedwiediewa. *"Polaczki sami się proszą"*. Pobrane z: <https://wiadomosci.wp.pl/rosyjski-konsulat-zamkniety-miedwiediew-polacy-prosza-sie-o-guza-7085150821694112a>.

- „Szumowina”, „kreatura”. *Miedwiediew nie wytrzymał po wywiadzie prezydenta Dudy.* (2023). Pobrane z: <https://dorzeczy.pl/opinie/453858/dmitrij-miedwiediew-wsciekly-po-wywiadzie-prezydenta-dudy.html>.
- «Bobr kurwa»: *Медведев прокомментировал закрытие генконсульства РФ в Poznani.* (2024). Pobrane z: <https://www.newkaliningrad.ru/news/briefs/politics/24109174-medvedev-prokommentiroval-zakrytie-genkonsulstva-rf-v-poznani-memom-s-bobrom-foto.html>.
- Возможная причина одиозных постов Медведева одновременно хрестоматийная и анекдотичная.* (2024). Pobrane z: <https://nashaniva.com/ru/338109>.
- Воронин, И. (2025). *Манипуляция миром.* Pobrane z: <https://www.svoboda.org/a/peremirie-ili-tryuk-/33400089.html>.
- Галоян, Г. (2024). *Медведев: Польша должна понимать, чем грозит удар США по российским целям.* Pobrane z: <https://absatz.media/news/76220-medvedev-polsha-dolzha-ponimat-chem-grozit-udar-ssha-po-rossijskim-celyam>.
- «Он постоянно бухой»: *экс-депутат Госдумы рассказал об алкогольной зависимости Медведева.* (2022). Pobrane z: <https://www.unian.net/russianworld/on-postoyanno-buhoy-eks-deputat-gosdumy-rasskazal-ob-alkogolnoy-zavisimosti-medvedeva-novosti-rossii-11935095.html>.
- Пашкина, П. (2023). «Польская мразь»: *Медведев подверг жесткой критике призыв Дуды «пристрелить Россию».* Pobrane z: <https://vm.ru/news/1061284-polskaya-mraz-medvedev-podverg-zhestkoj-kritike-prizyv-dudy-pristrelit-rossiyu>.
- Польовий, Т. (2021). Нарратив «польской угрозы» Беларуси в российских пропагандистских СМИ (на примере Sputnik.by). *Studia Podlaskie*, XXIX (s. 165-181). Pobrane z: https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_15290_sp_2021_29_09/c/articles-31343356.pdf.pdf.
- Пучкарев, А. (2022). *Медведев предложил Польше «подтереться» требованием о возмещении Россией ущерба за Вторую мировую войну.* Pobrane z: <https://dailystorm.ru/news/medvedev-predlozhl-polshe-podteretsya-trebovaniem-o-vozmeshchenii-rossiey-ushcherba-za-vtoruyu-mirovuyu-voynu>.
- Смирнова, И., Ковалевская, Е. (2011). Сниженная лексика в речах президента РФ Д.А. Медведева как инструмент его имиджевой стратегии. *Вестник Российского Университете Дружбы Народом. серия: Политология*, 3. Pobrane z: <https://journals.rudn.ru/political-science/article/view/9185/21388>.

Analizowane teksty:

- «Медведев превзошел самого себя»: *в Польше возмутились ответу России на угрозы из ЕС.* (2025). Pobrane z: <https://abnews.ru/news/2025/5/17/medvedev-prevzoshel-samogo-sebya-v-polshe-vozmutilis-otvetu-rossii-na-ugrozy-iz-ec>.
- Медведев, Д. (2023). *Россия и Польша: заметки к 4 ноября.* Pobrane z: <https://rg.ru/2023/11/02/rossiia-i-polsha-zametki-k-4-noiabria.html>.
- В РФ предложили Мерцу, Макрону, Туску и Стармеру засунуть мирные планы в "пангендерные задницы".* (2024). Pobrane z: <https://unn.ua/ru/news/v-rf-predlozhl-mertsu-makronu-tusku-i-starmeru-zasunut-mirnie-plani-v-zadnitsi>.
- Медведев высказался о размещении ядерного оружия в Польше.* (2023). Pobrane z: https://www.pravda.ru/news/world/1852854-dmitrii_medvedev/.
- Медведев обвинил Польшу в стремлении к аннексии Западной Украины.* (2022). Pobrane z: <https://www.interfax.ru/world/839700>.

Медведев ответил на угрозы удара по Петербургу от польского генерала. (2024).

Pobrane z: <https://www.gazeta.ru/politics/news/2024/10/13/24139645.shtml>.

Медведев отреагировал на объявленную в Польше «дерусификацию» экономики. (2022).

Pobrane z: <https://vz.ru/news/2022/3/21/1149588.html>.

Медведев предупредил об исчезновении Польши. (2023). Pobrane z: <https://www.rbc.ru/politics/14/04/2023/64394b379a79471cd9b84e63>.

Медведев: Польша – не ровня России и никогда ей не будет. (2023). Pobrane z: <https://www.aa.com.tr/ru/мир/медведев-польша-не-ровня-россии-и-никогда-ей-не-будет/2879744>.